

Reisjärven liikenne- turvallisuus- suunnitelma

Reisjärven kunta
2005

SISÄLTÖ

1. JOHDANTO	3
2. NYKYTILANNE	4
- Koko Suomi	4
- Reisjärvi	4
3. TAVOITTEET	6
- Valtakunnalliset liikenneturvallisuustavoitteet	6
- Reisjärven liikenneturvallisuustavoitteet	6
4. LIIKENNEKASVATUSOHJELMA	7
- Neuvola ja päivähoito	7
- Esikoulu ja luokat 1 - 6	9
- Yläaste- ja lukioikäiset	11
- Työikäiset (18 - 64 v.)	12
- Iäkkäät, seniorit (65 v. ->)	13
5. YHDYSKUNTASUUNNITTELU	14
6. KUNNOSSAPITO JA SEURANTA	15
7. POLIISI	15
8. VUOSITEEMAT	16
- 2006 Turvallinen liikkuminen taajamassa	16
- 2007 Lapset liikenteessä	16
- 2008 Kevyt liikenne	17
- 2009 Ikääntyvät liikenteessä	17
9. JATKOTOIMENPITEET JA SEURANTA	17

1. JOHDANTO

Jokainen kuntalainen on tekemisissä erilaisen liikenteen kanssa. Useimmat viettävät päivänsä riskialtteimmat tunnit juuri liikenteessä.

Autoilu on lisääntynyt, mutta myös jalankulkijoiden joukkoon on tullut perinteisen kulkijan lisäksi rullaluistelijat, -lautailijat, -hiihtäjät, potkukelkkailijat ja -lautailijat sekä pyörätuolin käyttäjät.

Valtio ja kunnat pyrkivät mm. liikennesuunnittelulla ja poliisin suorittamalla valvonnalla parantamaan liikenneturvallisuutta.

Tähän hyvänä lisänä tulee liikennekasvatus, joka tulee suunnata jokaiseen kunnan asukkaaseen. Ihminen voi omalla

käyttäytymisellään vaikuttaa liikennesuoriteihin: tulee kiinnittää huomiota omaan toimintaan ja huomioida muut liikenteessä olevat.

Tämä Reisjärven liikenneturvallisuussuunnitelma on yksi tekijä kokonaisuudessa, jonka tarkoitus on minimoida riskit liikenteessä.

2. NYKYTILANNE

Koko Suomi

Vuonna 2004 Suomessa tapahtui 6 767 henkilövahinkoon johtanutta tieliikenneonnettomuutta. Niissä menehtyi kaikkiaan 375 ja loukkaantui 8 791 ihmistä. Kuolleita oli 4 vähemmän ja loukkaantuneita 297 vähemmän kuin vuonna 2003.

Pyöräilijöiden tieliikennekuolemat (26) vähenivät selvästi edellisvuodesta (39). Vuosien 2000-2002 keskiarvoon verrattuna pyöräilykuolemien määrä on puolittunut. Erityisesti kesäliikenteen (kesä-elokuu) turvallisuus on parantunut. Pyöräilykuolemien määrä on pudonnut kesäliikenteessä kolmannekseen verrattuna vuosien 2000-2002 keskiarvoon.

Liikenteessä kuolleet ja loukkaantuneet 1995-2004

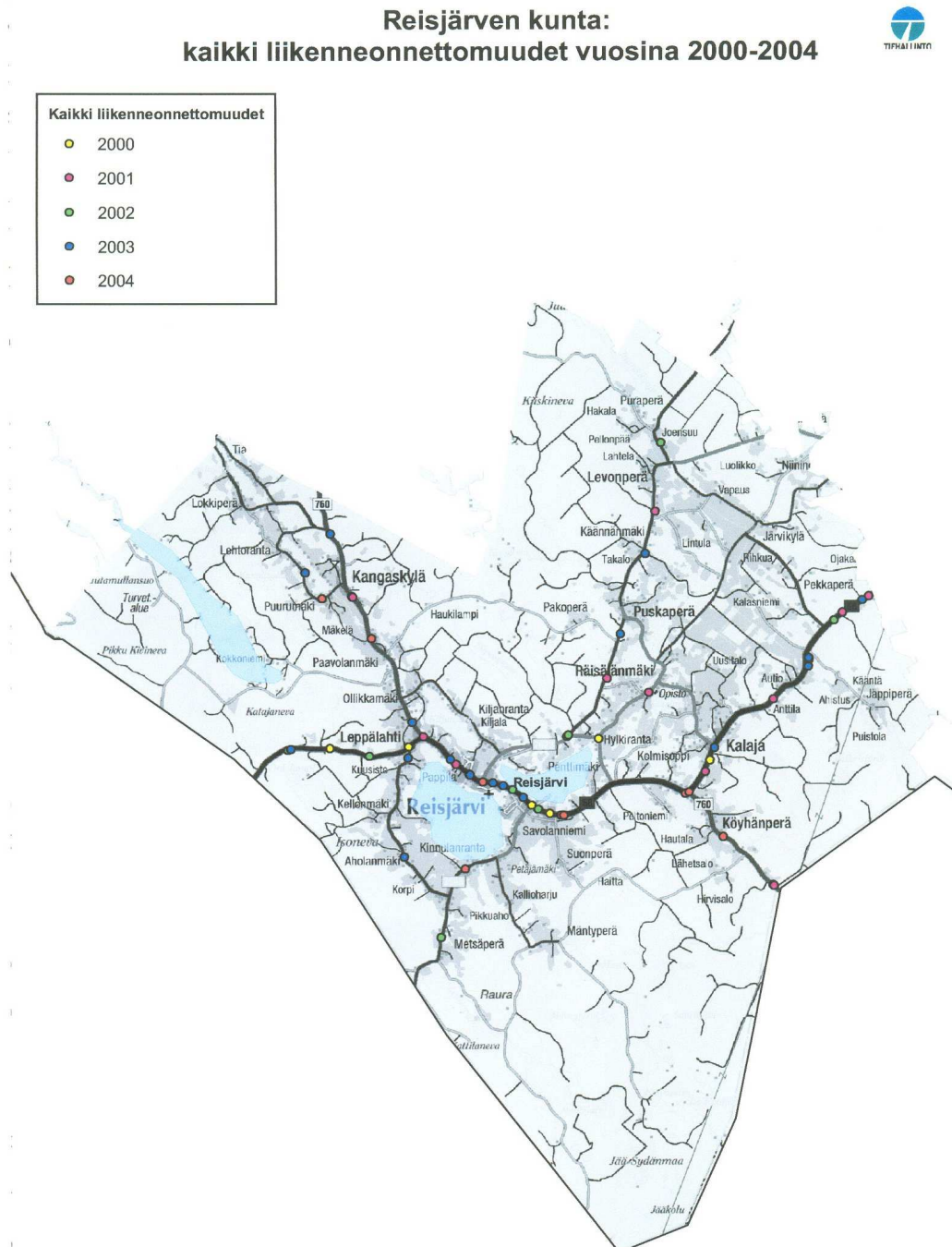
Vuosi	Kuolleet	Loukkaantuneet	Henkilövahinko- onnettomuudet
1995	441	10 191	7 812
1996	404	9 299	7 274
1997	438	8 957	6 980
1998	400	9 097	6 902
1999	431	9 052	6 997
2000	396	8 508	6 633
2001	433	8 411	6 451
2002	415	8 156	6 196
2003	379	*9 088	*6 907
2004	375	8 791	6 767
* Tilastointi muuttunut			

Reisjärvi

Reisjärven kunnan alueella on poliisin tietoon tulleita yleisten teiden onnettomuuksia ollut vuosien 2000-2004 aikana yhteensä 61. Se on huomattavasti vähemmän kuin muissa seutukunnan kunnissa. Vuosittain ne jakautuvat seuraavasti:

	v. 2000	v. 2001	v. 2002	v. 2003	v. 2004	yhteensä
Reisjärvi	8	16	9	17	11	61
Kärsämäki	26	24	31	24	20	125
Pyhäjärvi	39	46	40	39	40	204
Haapajärvi	28	24	33	22	37	144
Nivala	44	39	47	36	32	198

Kuten tilastosta näkyy, määrä on vaihdellut aika paljon. Oheista kartasta voi havaita, että Reisjärven kunnan alueella sattuneet onnettomuudet ovat keskittyneet Sievi-Haapajärvi -tien varrelle. Tämä on toisaalta luonnollistakin, koska se on kirkonkylän läpi menevä pääväylä.

3. TAVOITTEET

Valtakunnalliset liikenneturvallisuustavoitteet

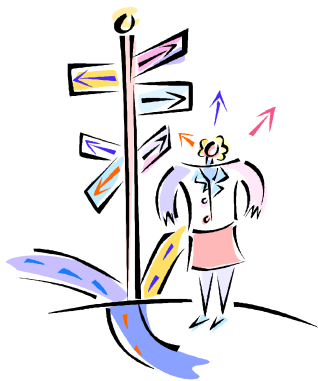
Liikenneturvallisuuden tavoitteena on entistä parempien tulosten saavuttaminen eli ihmisen turvallisen liikkumisen maksimointi. Se ei ole hetken asia, vaan vaatii pitkäjänteistä työtä. Liikennesäännöt, määräykset ja ohjeet ovat valtakunnallinen kehys, joka toimii ohjenuorana myös kuntatasolla.

- Ohjeena on, että liikennejärjestelmä on suunniteltava siten, ettei kenenkään tarvitse kuolla eikä loukkaantua vakavasti liikenteessä.

Tavoite edellyttää, että liikenneturvallisuustyöhön tulee panostaa voimakkaasti. Kuntatasolla tehtävä työ on osa valtakunnallista liikennekasvatusta. Siihen sisältyy myös liikenneturvallisuuden fyysinen (tiestö, merkinnät, turvaohjeet) huomioiminen.

Reisjärven liikenneturvallisuustavoitteet

- Jatkuvan liikennekasvatuksen antaminen kaikille ikäryhmille
- Reisjärven liikennekulttuurin parantaminen
- liikennekasvatus otetaan osaksi kaikkien hallintokuntien toimintasuunnitelmia
- liikennekasvatusta korostetaan päivähoitossa ja kouluissa
- jokainen ottaa vastuun omasta ja läheisten liikennekasvatuksesta
- erilaisten liikkumisvälineiden huomioiminen
- kiinnitetään huomiota ajonopeuksiin, turvavöiden yms. käyttöön, kännykkäkulttuuriin jne.
- liikenneturvallisuustapahtumien määrän lisääminen

4. LIIKENNEKASVATUSOHJELMA

Seuraavissa taulukoissa esitellään Reisjärven kunnan liikennekasvatusohjelmat eri ikäryhmille.

Neuvola ja päivähoido

Tavoitteet/teemat Neuvola	Keinot/ toimenpiteet	Toteutus Vastuhenkilö
<p>Vanhempien liikenneturvallisuuden lisääminen</p> <p>Henkilökunnan tietämyksen lisääminen ja henkilökunnan motivointi</p>	<p>Perhevalmennuksen yhteydessä jaetaan tietoa turvavälineistä ja niiden käytöstä polkupyörässä, autossa ja veneessä.</p> <p>Materiaalinen jakaminen</p> <p>Henkilökunnan koulutus ja vanhan kertaaminen</p>	

Tavoitteet/teemat Päivähoido	Keinot/toimenpiteet	Toteutus Vastuhenkilö
<p>Lapsille perustietoa liikenneturvallisuudesta</p> 	<p>Liikutaan paljon kävellen ja pyöräillen</p> <p>Liikennepelit, -laulut, -kirjat ja -askartelut</p> <p>Opetellaan keskeisimmät liikennemerkit ja -säännöt</p> <p>Käytetään liikenteessä aina tarvittavia turvavälineitä (kypärä, turvavyö, pelastusliivit)</p> <p>Poliisin vierailut</p>	<p>Päiväkodin henkilökunta, poliisi, Liikenneturva</p>

Lasten turvallisuuden lisääminen vanhempien opastamalla	<p>Vanhempainillat teemana liikenneturvallisuus</p> <p>Korostetaan omaa esimerkkiä turvavälineiden käyttäjänä ja liikenteessä liikkujana (asenteen siirtyminen lapsille)</p> <p>Jaetaan materiaalia</p>	
Henkilökunnan osaamisen lisääminen	Koulutus	
Henkilökunnan motivointi turvalliseen ja esimerkilliseen liikkumiseen liikenteessä	Uutta materiaalia henkilökunnalle	

Liikenneturvalta aineistoa alle kouluikäisille:

www.liikenneturva.fi

Liikenneturvallisuuksustehtäviä päiväkotikäisille:

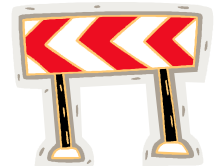
www.turvapupu.net

Tiehallinnon liikenneaakkoset:

www.tieh.fi/tied/l_aakk/l_aakk.htm

Liikennevalitusaineistoa myös:

www.liikennevalistus.fi

Esikoulu ja luokat 1-6

	Tavoitteet/ teemat	Keinot/ toimenpiteet	Toteutus Vastuuhenkilö	Ajoitus
Esikoulu	Oppia turvallista liikkumista liikenteessä	Harjoitellaan liikkumista esim. retkillä	Opettajat ja vanhemmat	Läpäisyperi aate
1 - 2 luokat	Turvallinen liikkuminen koulun sisällä ja piha-alueella Koulumatkan kulkeminen jalan ja pyörällä Tien ylitys suojatietä pitkin ja heijastimen käyttö Pyöräilykypärän käyttö Turvalliset leikkipaikat Turvallinen matkustaminen linja-autossa ja taksissa	Harjoittelua koulun sisätiloissa ja lähialueilla Sääntöjen laatiminen Retkiä pyöräillen Liikennemerkkejä tutkien ja askarrellen Kaikille heijastimet Valistusta koululaistaksien kuljettajille	Opettajat ja vanhemmat	Syksy Kevät
3 - 4 luokat	Pyöräilykypärän käyttö Oppia tuntemaan jalankulkijaa ja pyöräilijää koskevat keskeiset liikennemerkkit Turvallinen	Kypäräpakko koulun retkillä ja koulumatkoilla Taitorata koulun pihalla Tutustutaan erilaisiin heijastimiin pyörissä ja jalankulkijalla	Opettaja Vanhemmat Poliisi (mahdollisesti)	Syksy Kevät

	matkustaminen linja-autossa ja taksissa			
5 - 6 luokat	<p>Kerrataan jalankulkijaa ja pyöräilijää koskevat keskeiset liikennemerkit</p> <p>Pyöräilykypärän käyttö</p> <p>Liikkuminen pimeällä ja liukkaalla</p> <p>Pyörän kunnosta huolehtiminen</p> <p>Itselle ja muille turvallinen liikkuminen rullalaudalla ja rullaluistimilla</p> <p>Toimiminen liikenneonnettomuuden yhteydessä</p> <p>Varoen vesillä</p>	<p>Poliisin vierailu</p> <p>Liikennekilpailujen järjestäminen</p> <p>Pyörän huoltaminen käytännössä</p>	<p>Opettaja</p> <p>Vanhemmat</p> <p>Poliisi</p> <p>Oppilas itse</p>	

Liikenneturvalta aineistoa:

www.liikenneturva.fi

Liikennevalistusaineistoa myös:

www.liikennevalitus.fi

Liikenneturvallisuuksisivut alaluokkalaisille:

www.turvapupu.net

Tiehallinnon liikenneaakkoset:

www.tieh.fi/tied/l_aakk/l_aakk.htm

Liikkuvan poliisin sivut:

www.poliisi.fi/poliisi/lp/home.nsf

Yläaste- ja lukioikäiset

Tavoitteet/teemat	Keinot/Toimenpiteet	Toteutus Vastuhenkilö
Perustiedot turvalliseen liikkumiseen vaikuttavista osatekijöistä	<p>Keskeisten liikennesääntöjen kertaus</p> <p>Ajankohtaiset asia-aiheet: heijastin, kypärä, mopot, valot, raittius</p> <p>Liikenneaiheisten tehtävien käsittely eri oppiaineissa</p> <p>Liikenteessä tapahtuneiden onnettomuuksien esittely. Tapahtumien ennakointi</p> <p>Yhteistyö eri tahojen kanssa</p>	<p>Opettajat Poliisi Nuorisotoimi (toiminta kohdistuu erityisesti niihin ko. ikäluokasta, jotka eivät ole oman kunnan lukiossa)</p>
Ennakoivan ja liikenteessä muut huomioon otettavan asenteen omaksuminen liikennekäyttäytymisessä	<p>Poliisien vierailut</p> <p>Liikennekilpailu</p> <p>Yleinen asennekasvatus</p>	<p>Liikennealan ammattilaiset</p>

Liikenneturvalta aineistoa:

www.liikenneturva.fi

Ajoneuvohallituksen sivut:

www.ake.fi/mopo

Ajoneuvohallituksen pyöräilysääntötesti:

www.ake.fi/TOT

Liikkuvan poliisin sivut:

www.poliisi.fi/poliisi/lp/home.nsf

Työikäiset (18 - 64 v.)

Tavoitteet/teemat	Keinot/toimenpiteet	Toteutus Vastuuhenkilö
Ajokyvystä huolehtiminen, turvavälineiden käytön lisääminen	Tarkastustoiminnan yhteydessä valistusta ja asennekasvatusta	Työterveyshuolto
Liikenneturvallisuuden lisääminen	Ajankohtaisia artikkeleita paikallislehtiin	Seurantaryhmä
Moottorikelkkailun turvallisuuden parantaminen	Yhteistyöpalaverit mm. poliisin ja kunnan teknisen toimen kanssa	Moottorikelkkaseura
Esimerkkinä toimiminen erityisesti lapsille ja nuorille	Vastuu omasta liikennekäyttäytymisestä	Kaikki (esim. eri yhdistyksissä asia voitaisiin tuoda esille)

Liikenneturvalta aineistoa:

www.liikenneturva.fi

Hyvin monipuolista tietoa liikenneturvallisuudesta työikäisille:

www.suomi.fi

Ajohallinnon näkötesti:

www.ake.fi/nakotesti/index.html

Ajoneuvohallituksen pyöräilysääntötesti:

www.ake.fi/TOT

Liikkuvan poliisin sivut:

www.poliisi.fi/poliisi/lp/home.nsf

Iäkkäät, seniorit (65 v. ->)

Tavoitteet/teemat	Keinot/toimenpiteet	Toteutus Vastuhenkilö
Ikäihmisten liikenneturvallisuuden parantaminen	Liikennevalistusta esim. eläkeläisten ja eri järjestöjen tilaisuuksissa	Ikäihmisten parissa työskentelevät, kotipalvelun, kotisairaanhoidon ja
Iäkkäiden omaisten ja hoitohenkilökunnan liikenneturvallisuustietouden ja motivaation parantaminen	Jatkokoulutus, esim. räätälöidyt ikäihmisten kuntokurssit	terveyskeskuksen työntekijät, poliisi, fysioterapeutti, ikäihmisten neuvosto
Ikäihmisten liikenneturvallisuus terveydellisestä näkökulmasta	Sopivat liikkumisen apuvälineet, kypärät	Eri järjestöt, esim. Liikenneturva, autokoulut
Liikenneväylien turvallisuuden parantaminen	Yhteiset tilaisuudet ja teemapäivät	Kunnossapidosta huolehtivat, poliisi
Liikenneturvallisuuden parantaminen vaihtoehtoisia kulkutapoja tarjoamalla	Teiden ja kevyen liikenteen väylien auras ja hiekoitus, nopeusrajoitukset, hidasteet, jne. liikenteen valvonta	tekninen toimi poliisi

Liikenneturvalta aineistoa:

www.liikenneturva.fi

Ajoneuvohallituksen pyöräilysääntötesti:

www.ake.fi/TOT

Ajohallinnon näkötesti:

www.ake.fi/nakotesti/index.html

5. YHDYSKUNTASUUNNITTELU

Tavoitteet/teemat	Keinot	Toteutus Vastuhenkilö
<p>Kunnan yleiskaavoituksella tehdään ratkaisevat päätökset liikenneympäristön ja sen turvallisuuden suhteen</p> <p>Kaavasuunnitteluvaiheessa tärkeitä näkökohtia ovat:</p>	<p>Kaavoituksessa käytetään asiantuntevaa ja asiansa osaavaa henkilöstöä</p>	<p>Kaavoitustoimikunta</p> <p>Kunnanhallitus</p> <p>Kunnanvaltuusto</p>
<p>Toimintojen sijoittelu</p>	<p>Liikkumistarvetta minimoidaan ja vältetään riskipisteiden synty (esimerkiksi vilkkaiden ajoteiden ylitykset)</p>	
<p>Liikenneverkon jäsentely ja hierarkia</p>	<p>Autoliikenne keskitetään sille suunnitelluille pää- ja kokoojaväylille ja asuntoalueet rauhoitetaan autoliikenteeltä</p>	
<p>Kattavat ja turvalliset kevyenliikenteen väylät</p>	<p>Asuntoalueilta on oltava turvalliset yhteydet kouluille ja palvelupisteisiin</p>	
<p>Liikennealueiden riittävät aluevaraukset myös kevyenliikenteen järjestelyjä, näkemäalueita, ym. varten</p>	<p>Aluevarauksien tulee olla sopivia</p>	
<p>Autoliikenteen väylien oikea linjaus</p>	<p>Ei suosita nopeuksia nostavia suorita tieosuuksia matalan nopeuden alueille. Suositetaan liikenneympyröitä.</p>	

6. KUNNOSSAPITO JA SEURANTA

Tavoitteet / teemat	Keinot	Toteutus Vastuuhenkilö
Liikenneväylien kunnossapitäminen ja kunnan jatkuva seuraaminen. Liikenneväylien turvallisuuden ylläpitäminen (vaaralliset kohdat, liukkauden torjunta, näkemäesteet yms.).	Kunnan vastuulla olevien liikenneväylien kunnossapitäminen ja välitön korjaaminen vian, puutteen tms. ilmennyttyä. Muiden vastuulla olevien liikenneväylien seuranta ja puutteista yms. ilmoittaminen ao. taholle.	Tekninen toimi

7. POLIISI

Tavoitteet / teemat	Keinot	Toteutus Vastuuhenkilö
Partiointi Reisjärvellä	Lisätään poliisin suorittamaa liikennevalvontaa Reisjärvellä, samalla yleinen järjestys ja turvallisuudentunne lisääntyy	Paikallispoliisi LP:n partiot
Liikennevalistus	Annetaan liikennevalistusta kouluissa, ym. tilaisuuksissa	
Liikenneturvallisuusta pahtumat	Pyritään osallistumaan ko. tilaisuuksiin resurssien niin salliessa	Paikallispoliisi LP:n partiot

Oulun lääninhallituksen poliisiosaston sivuilta löytyy mm. tietoa tielläliikkuville:

www.poliisi.fi/poliisi/olh/home.nsf

Liikkuvan poliisin sivut:

www.poliisi.fi/poliisi/lp/home.nsf

8. VUOSITEEMAT

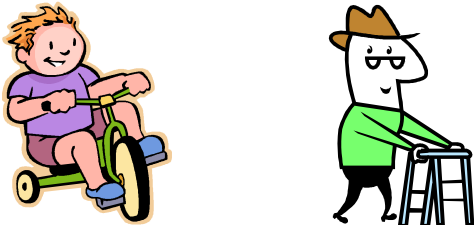
Edellisessä kappaleessa mainittujen tavoitteiden ja teemojen lisäksi Reisjärvellä toteutetaan erilliset vuositeemat, joissa keskitytään kunakin vuotena erityisesti yhteen keskeiseen liikenneturvallisuusteemaan. Teemaa tuodaan esille kaikessa liikennekasvatustoiminnassa, unohtamatta kuitenkaan muuta liikennekasvatusta. Riippumatta vuoden teemasta joka vuosi kiinnitetään huomio mahdollisiin lainsäädännön tuomiin muutoksiin.

<p>2006</p>	<p>Turvallinen liikkuminen taajamassa</p>
--------------------	---

Vuoden **2006** teemana on **turvallinen liikkuminen taajamassa**. Tässä keskitytään erityisesti väistämisvelvollisuuden huomioimiseen. Lisäksi huomioidaan nopeusrajoitusten noudattamisen merkitys liikenneturvallisuuteen ja korostetaan turvavälineiden käytön tärkeyttä myös alhaisilla ajonopeuksilla (mm. turvavyö ja matkapuhelinten käyttäjien handsfree-pakko, suojakypärä, heijastin).

<p>2007</p>	<p>Lapset liikenteessä</p>
--------------------	---

Vuoden **2007** teemana on **lapset liikenteessä**. Teemavuonna keskitytään tavanomaista enemmän lasten liikenneturvallisuuteen. Lasten turvalliseen liikkumiseen keskitytään neuvoloissa, päivähoitossa ja kouluissa. Lisäksi korostetaan aikuisväestölle, että lapsi liikenteessä on elävä varoitusmerkki, jonka pitää vaikuttaa liikennekäyttäytymiseen.

<p>2008</p>	<p>Kevyt liikenne</p>
--------------------	--

Vuonna **2008** teemana on **kevyt liikenne**. Teemavuonna tuodaan esille turvallinen liikkuminen sekä kevyen liikenteen että muilla

väylillä. Teemavuotena keskitytään erityisesti omaan turvalliseen paikkaan erilaisilla väylillä ja toisten huomioon ottamisen liikenteessä.

<p>2009</p>	<p>Ikääntyvät liikenteessä</p>
--------------------	--

Vuoden **2009** teemana on **ikäntyvät liikenteessä**. Teemavuotena keskitytään ikääntyvien liikenneturvallisuuden parantamiseen ja pyritään helpottamaan ikääntyneiden selviytymistä liikenteessä. Vanhusväestön osuus kasvaa Reisjärven kunnassa ja yhä useammalla on ajokortti. Teemavuotena mietitään keinoja, joilla ajokykyä voidaan ylläpitää ja kynnyistä ajokortista luopumiseen madaltaa.

9. JATKOTOIMENPITEET JA SEURANTA

Liikenneturvallisuussuunnitelma saatetaan kunnanhallituksen käsiteltäväksi. Tarvittaessa pyydetään lausunnot myös muilta lautakunnilta.

Liikenneturvallisuussuunnitelma laitetaan kunnan Internet-sivuilta luettavaksi. Suunnitelma jaetaan mm. neuvoloihin, päiväkoteihin, perhepäivähoidon vastuuhenkilöille, kouluihin, vanhainkoteihin, kirjastoihin, terveydenhoitajille, sosiaalityöntekijöille jne.

Liikenneturvallisuustyön seurannasta vastaamaan kunnanhallitus nimittää seurantaryhmän, joka seuraa sekä fyysisen liikenneympäristön (mm. liikenneväylien kunto ja turvallisuus) parantamista että liikennekasvatustyön toteuttamista Reisjärven kunnassa.

Seurataan myös onnettomuustilastoja ja verrataan seutukunnan muiden kuntien vastaaviin.

Arvioidaan toteutettujen toimenpiteiden vaikutusta.

